

Львівський національний університет імені Івана Франка
(повне найменування вищого навчального закладу)
Філологічний факультет
Кафедра _українського прикладного мовознавства_

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан філологічного
факультету

“_____” _____ 20__ року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Методика викладання граматики української мови як іноземної

галузь знань	(назва навчальної дисципліни) <u>03 Гуманітарні науки</u>
спеціальність	(шифр і назва напрямку підготовки) <u>035 Філологія</u>
спеціалізація	(шифр і назва спеціальності) <u>035.01 Українська мова та література</u>
факультет	(назва спеціалізації) <u>філологічний</u> (назва інституту, факультету, відділення)

Робоча програма „**Методика викладання граматики української мови як іноземної**” для студентів за спеціальністю 035 Філологія „_____” _____, 20__ року – __ с.

Розробник – кандидат філологічних наук, доцент Мацюк З.О.

Робоча програма розглянута на засіданні кафедри українського прикладного мовознавства.

Протокол № _1_ від “_30_” __08__2019 р.

Завідувач кафедри

“ _____ ” _____ 20__ р
(підпис)

(_____)
(прізвище та ініціали)

Затверджено Вченою радою філологічного факультету
(шифр, назва)

Протокол № _1_ від “_30_” __08__2019__ р.

“ _____ ” _____ 20__ р.

Голова

(підпис)

(_____)
(прізвище та ініціали)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 03 Гуманітарні науки	За вибором	
Модулів – 2	Спеціальність 035 Філологія	<i>Рік підготовки:</i>	
Змістових модулів – 2	Спеціалізація 035.01 Українська мова та література	4-й	
Курсова робота –		<i>Семестр</i>	
Загальна кількість годин – 90		7-й	
		<i>Лекції</i>	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	Освітньо-кваліфікаційний рівень: <i>бакалавр</i>	30 год.	
		<i>Практичні, семінарські</i>	
		<i>Лабораторні</i>	
		<i>Самостійна робота</i>	
		60 год.	год.
		<i>Індивідуальні завдання:</i> год.	
		Вид контролю: <i>залік</i>	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

- для денної форми навчання – 1:2
- для заочної форми навчання –

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета спецкурсу – ознайомити з основними теоретичними проблемами методики викладання граматики української мови в чужоземній аудиторії, а також сформувати навички самостійного, творчого підходу до роботи з граматичним матеріалом у практичному курсі української мови як іноземної.

Досягнення цієї мети передбачає розв'язання таких **завдань**:

- з'ясувати місце і роль граматики в практичному курсі української мови як іноземної;
- активізувати теоретичні знання студентів про особливості функцій граматичних одиниць української мови у зв'язку з їх вивченням у чужомовній аудиторії;

- визначити особливості методичної організації роботи з граматичним матеріалом у системі навчання української мови як іноземної;
- розкрити лінводидактичні особливості вивчення морфологічних категорій і форм української мови як іноземної та правил їх поєднання у словосполучення та речення;
- вказати на способи подання граматичного матеріалу в програмах, підручниках та посібниках з української мови як іноземної;
- активізувати самостійну роботу студентів, пов'язану зі створенням системи граматичних вправ і завдань для практичної роботи з іноземцями.

Унаслідок засвоєння теоретичних основ спецкурсу з методики викладання граматики української мови як іноземної студенти мають:

знати:

- завдання методики викладання граматики української мови як іноземної;
- зміст методичної компетенції майбутніх викладачів щодо вивчення граматики в чужомовній аудиторії;
- особливості методичної організації роботи щодо вивчення морфологічного матеріалу та синтаксичних конструкцій української мови як іноземної;
- роль граматики в процесі навчання української мови іноземців і місце граматичного матеріалу на уроці української мови як іноземної;
- обсяг граматичного матеріалу та послідовність його введення залежно від мети, етапу навчання та рівня знань слухачів;
- шляхи формування граматичних навичок у рецептивних та продуктивних видах мовленнєвої діяльності.

У результаті навчання щодо вироблення практичних навичок роботи з граматичним матеріалом у чужомовній аудиторії студенти мають:

уміти:

- вибирати форми і методи навчання граматики залежно від умов навчання, зацікавленості іноземного слухача;
- урахувати знання рідної мови студента-іноземця під час вивчення граматики української мови;
- використовувати різноманітні наочні засоби для навчання граматики української мови як іноземної;
- укладати систему вправ і завдань для вироблення практичних умінь та навичок оволодіння граматичним матеріалом.

Теоретичний матеріал спецкурсу „Методика викладання граматики української мови як іноземної” призначений для вивчення впродовж 30 годин аудиторної роботи та 60 годин самостійної роботи.

Навчальна дисципліна складається з двох змістових модулів:

1. *Основи методики викладання граматики української мови як іноземної.*
2. *Методика викладання морфології української мови як іноземної.*

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МОДУЛЬ 1

Змістовий модуль 1. *Основи методики викладання граматики української мови як іноземної (УМІ).*

Тема 1. Граматика української мови як об’єкт навчання для іноземців. Види граматик та їхній зв’язок з методикою викладання УМІ.

Тема 2. Методична організація та система роботи з граматичним матеріалом у практичному курсі української мови як іноземної.

Тема 3. Граматичний матеріал у програмах, підручниках з української мови як іноземної.

МОДУЛЬ 2

Змістовий модуль 2. *Методика викладання морфології української мови як іноземної.*

Тема 1. Лінгводидактичні особливості вивчення іменника.

Тема 2. Лінгводидактичні особливості вивчення прикметника.

Тема 3. Лінгводидактичні особливості вивчення займенника і числівника.

Тема 4. Лінгводидактичні особливості вивчення прислівника.

Тема 5. Лінгводидактичні особливості вивчення дієслова.

Тема 6. Службові частини мови в курсі УМІ.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср		л	п	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. <i>Основи методики викладання граматики української мови як іноземної</i>												
Тема 1. 1. Методика навчання граматики української мови як іноземної як навчальна дисципліна, її мета і завдання. Граматика української мови як об’єкт навчання для іноземців. Види граматик та їхній	14	4					10					

зв'язок з методикою викладання УМІ												
Тема 2. Методична організація та система роботи з граматичним матеріалом у практичному курсі УМІ	4	2				2						
Тема 3. Грамматичний матеріал у програмах, підручниках з української мови як іноземної	22	2				20						
Разом – зм. модулів 1	40	8				32						
Модуль 2												
Змістовий модуль 2. Методика викладання морфології української мови як іноземної												
Тема 1. Лінгводидактичні особливості вивчення іменника	8	4				4						
Тема 2. Лінгводидактичні особливості вивчення прикметника	6	2				4						
Тема 3. Лінгводидактичні особливості вивчення займенника і числівника	10	4				6						
Тема 4. Лінгводидактичні особливості вивчення прислівника	6	2				4						
Тема 5. Лінгводидактичні особливості вивчення дієслова	8	4				4						
Тема 6. Лінгводидактичні особливості вивчення службових частин мови.	8	4				4						

Тема 7. Лінгводидактичні особливості вивчення вигуків української мови в іншомовній аудиторії.	4	2				2						
Разом – зм. модулів 2	50	22				28						
Усього годин	90	30				60						

5. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Види граматик та їхній зв'язок з методикою викладання УМІ.	15
2.	Розробка різних типів вправ для використання в процесі вивчення УМІ.	15
3.	Робота з програмами та підручниками з УМІ, аналіз специфіки подання граматичного матеріалу.	8
4.	Словозміна іменників як лінгводидактична проблема в курсі методики викладання УМІ. Значення відмінків іменників.	4
5.	Особова парадигма дієслів як об'єкт вивчення в курсі УМІ.	4
6.	Семантичні групи дієслів у практиці навчання граматики УМІ.	4
7.	Система вправ і завдань з коментарями для вивчення частин мови в практичному курсі УМІ.	10
	Разом	60

6. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Метод спостереження, аналізу, пошуковий метод.

7. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Участь у дискусії під час лекцій; підсумкова залікова робота; письмова реферативна робота.

8. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЩО ПРИСВОЮЄТЬСЯ СТУДЕНТАМ

Семестр 7										Підсумковий тест (залік)	Сума
Поточне тестування та самостійна робота											
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2							Залік 50	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10		
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		

9. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	

82-89	B	добре	зараховано
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Бронська А.А. Модульна організація базового курсу методики викладання української та російської мов як іноземних // Новітні технології навчання: Науково-методичний збірник / Гол. ред. Б.І. Холод. – К., 2000. – Вип. 28. – С. 107.
2. Бронська А.А. Формування методичної компетенції викладача української мови як іноземної (викладання граматики) // Іноземні мови. – 1997. – № 4. – С. 31-33.
3. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання. – К., 2003.
4. Зайченко Н.Ф., Воробйова С.А. Навчальні мінімуми з української і російської мов для іноземців. – К., 1995.
5. Глухов Б.А., Шукин А.Н. Термины методики преподавания русского языка как иностранного. – М., 1989.
6. Грицковян Ярослав. Методика навчання української мови та літератури: Посібник для вчителів. – Warszawa, 1998.
7. Демьяненко М.Я. и др. Основы общей методики обучения иностранным языкам. – К., 1984.
8. Иевлева З.Н. Методика преподавания грамматики в практическом курсе русского языка для иностранцев. – М., 1981.
9. Костомаров В.Г., Митрофанова О.Д. Методическое руководство для преподавателей русского языка иностранцам. – М., 1984.
10. Лінгводидактика слов'янських мов як феномен культури / Ред. кол. Н.Ф. Зайченко та ін. – К., 1990.
11. Лінгводидактична організація навчального процесу з іноземних мов у вузі. – Львів, 1996.
12. Мацюк З. О. Лінгвістичні основи методики викладання граматики української мови як іноземної // Теорія і практика викладання української мови як іноземної. – Вип. 2. – Львів, 2007. – С. 31–39.
13. Мацюк З. О. Методичне осмислення граматичного матеріалу української мови як іноземної / З. О. Мацюк // Теорія і практика викладання української мови як іноземної: Зб. наук. праць. – Вип. 6. – Львів, 2011. – С. 3–10.
14. Методика викладання іноземних мов у вищій школі: Посібник / За ред. Ю.О. Жлуктенка. – К., 1971.
15. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах: Підручник. – 2-е вид., випр. і перероб. / Кол. авторів під керівн. С.Ю. Ніколаєвої. – К., 2002.
16. Остапенко В.И. Обучение русской грамматике иностранцев на начальном этапе. – М., 1983.
17. Паламар Л.М. Особливості вивчення української мови як іноземної // Проблеми вищої школи. – К., 1972. – Вип. 12. – С. 97–100.

18. Присяжнюк Н.К. Проблеми викладання української мови іноземцям // Українська мова і сучасність. – К., 1991. – С. 124–130.
19. Українська мова як іноземна: Проблеми методики викладання: Зб. матер. Міжнар. наук. конф. Ялта, 1993. – Львів, 1994.
20. Черемних О.В. До питання вивчення української мови як іноземної // Українська мова: Теорія і практика: Матер. міжвуз. наук.-практ. конф. – Донецьк, 1997. – С. 56 – 58.
21. Шкандрій Б. Нарис методики викладання української мови. – Лондон, 1970.
22. Hryckowian J. Jak uczyć języka ukraińskiego. Poradnik metodyczny do nauczania języka ukraińskiego w szkołach polskich. – Warszawa, 1968.
23. Seretny Anna, Lipińska Ewa. Nauczanie gramatyki // Їхне ж: ABC metodyki nauczania języka polskiego jako obcego. – Kraków, 2005. – S. 111–133.

Додаткова

24. Пеляшенко І.І., Серебрякова Н.О. Теоретичні аспекти формування граматичної компетенції у студентів в процесі вивчення іноземних мов // *Studia Germanica et Romanica: Іноземні мови. Зарубіжна література. Методика викладання.* – 2006. – Т. 3. – № 3 (9). – С. 76–86.
25. Аверьянова Г.Н. Лингвистическое содержание курса практической грамматики русского языка на продвинутом этапе обучения в группах филологов // *Вопросы преподавания русского языка иностранцам.* – Л., 1973.
26. Аракин В.Д. Отбор грамматического материала и последовательность обучения грамматическому строю русского языка как иностранного // *Рус. яз. в нац. школе.* – 1962. – № 3.
27. Аркадьева О.М. Определение языкового материала для формирования умений и навыков употребления падежей в речи иностранных студентов: Автореф. дисс. ...канд. пед. наук. – М., 1972.
28. Васильченко Э.П., Казесалу Т.А. Некоторые вопросы отбора и объема языкового материала // *Рус. яз. в нац. школе.* – 1971. – № 5.
29. Дергачева Г.И. Обучение грамматике // *Методика преподавания русского языка как иностранного на начальном этапе обучения.* – М., 1983. – С. 46– 55.
30. Дорофеева Т.М., Маковецкая Р.В., Рассудова О.П., Степанова Е.М. К вопросу об отборе грамматики // *Вопросы обучения русского языка иностранцев на начальном этапе / Под ред. А.А. Миролубова, Э.Ю. Сосенко.* – 2-е изд., перераб и доп. – М., 1976.
31. Захава-Некрасова Е.Б. Роль и место грамматики в процессе обучения русского языка на начальном этапе // *Русский язык и методика его преподавания нерусским.* – М., 1973.
32. Значение обобщений в формировании грамматических навыков // *Практическая методика преподавания русского языка на начальном этапе / Н.С. Власова, Н.Н. Алексеева, Н.Р. Барабанова и др.* – М., 1990. – С. 95–103.
33. Иевлева З.Н. Учет целей обучения в отборе грамматического материала // *Вопросы обучения русского языка иностранцев на начальном этапе / Под ред. А.А. Миролубова, Э.Ю. Сосенко.* – Изд. 2-е, перераб и доп. – М., 1976.
34. Ионова А.Н. О преподавании грамматики на начальном этапе обучения // *Очерки по методике преподавания русского языка.* – М., 1962. – Вып. 1.
35. Леонтьев А.А. Некоторые психологические предпосылки отбора и подачи грамматического материала // *Психология и методика обучения второму языку.* – М., 1974. – С. 34–38.
36. Обучение грамматике // *Методика преподавания русского языка как иностранного для зарубежных филологов-русистов (включенное обучение) / Под ред. А.Н. Щукина.* – М., 1990. – С. 68–79.
37. Рожкова Г.И. Вопросы практической грамматики в преподавании русского языка как иностранного. – М., 1978.

38. Самосенкова Т.В. Роль функціонально-комунікативної граматики в формуванні професійної компетенції майбутніх учителів-русистів // *Русская филология. Украинский вестник: Республ. научно-метод. журнал.* – Х., 2005. – № 1–2 (27). – С. 73–76.
39. Скляренко Н.К. Типологія вправ в інтенсивному навчанні іноземних мов // *Гуманістичні аспекти лінгвістичних досліджень і методики викладання іноземних мов: Зб. наук. праць.* – К., 1992. – С. 9–14.
40. Тараненко О.О. *Словозміна української мови.* – Ніредьгаза, 2003.

Підручники з граматики української мови як іноземної

1. Вінницька В.М., Плющ Н.П. *Українська мова: Практичний курс граматики для студентів-іноземців.* – К., 1997.
2. Лесів М. *Шкільна грамика української мови.* – Warszawa, 1995.
3. Романчук Б. *Українська мова: Граматичні й правописні вправи.* – Нью-Йорк, 1990.
4. Станкевич Н. *Морфологія сучасної української мови: Зб. вправ.* – Wrocław, 1997.
5. *100 вправ з граматики української мови (вступний курс для студентів англomовного відділення).* – Львів, 2001.
6. *100 вправ з граматики української мови (вступний курс для студентів англomовного відділення).* – Львів, 2001.
7. Чумак О.Г., Чумак В.В. *Українська мова. Основи морфології, синтаксису, стилістики: Навчальний посібник.* – Ч. II. – К., 2006.
8. Ющук И.Ф. *Я выучу украинский язык: Фонетика. Лексика. Словообразование. Морфология. Украинская литература до 1917 года: Учебное пособие.* – К., 1991.
9. Melnik S. *Початки української морфології: Посібник для угорських українців.* – Ніредьгаза, 1999.
10. Stechin I.W. *Ukrainian Grammar.* – Winnipeg, 1958.
11. Oleksandra Palka. *Modern Ukrainian Grammar in Tables [Morphology].* – Lviv, 1997.
12. Pugh S.M., Press J. *Ukrainian: A comprehensive grammar.* – London–New York, 1999.
13. Swiecicki U. *Rzecz o języku ukraińskim: gramatyka z przykładami.* – Lwów, 1923.
14. Wasiak E. *Сучасна українська літературна мова: Вправи з фонетики і морфології.* – Warszawa, 1989.

Підручники, посібники з граматики інших слов'янських мов

1. Дорофеева Т.М., Лебедева М.Н. *Учебная грамматика русского языка: Базовый курс (для говорящих на английском языке).* – М., 2003.
2. Дорофеева Т.М., Лебедева М.Н. *Учебная грамматика русского языка: 53 модели.* – 4-е изд. – М., 2004.
3. Лопатин В.В., Милославский И.Г., Шелякин М.А. *Современный русский язык: Теоретический курс. Словообразование. Морфология / Под. ред. В.В. Иванова.* – М., 1989.
4. Милославський И.Г. *Краткая практическая грамматика русского языка.* – М., 1987.
5. Пахливанова К.И., Лебедева М.Н. *Грамматика русского языка в иллюстрациях.* – М., 2005.
6. Kaleta Z. *Gramatyka języka polskiego dla cudzoziemców.* – Kraków, 1995.
7. Ewa Lipińska. *Część I. Gramatyczna // Ewa Lipińska. Z polskim na ty: Podręcznik do nauki języka polskiego.* – Kraków, 2006.
8. Pasięka M. *Podręczniki do nauczania języka polskiego jako jбcego wykorzystywane w Polsce w latach 1998–2000. // Przegląd Polonijny.* – Z. 3. – S. 117–130.

Словники

41. Захлюпана Н.М., Кочан І.М. *Словник-довідник з методики викладання української мови.* – Львів, 2002.
42. Aleksander Szulc *Słownik dydaktyki języków obcych.* – Warszawa, 1997.

ЗАЛКОВІ ВИМОГИ

2. Методика навчання української мови як іноземної як навчальна дисципліна, її мета і завдання.
3. Роль і місце граматики у навчанні української мови як іноземної в аспекті граматико-перекладного методу.
4. Роль і місце граматики у навчанні української мови як іноземної в аспекті прямих методів.
5. Роль і місце граматики у навчанні української мови як іноземної в аспекті комунікативних методів.
6. Зв'язок методики викладання граматики УМІ з лінгвістичними дисциплінами (соціолінгвістикою, функціональною лінгвістикою, когнітивною лінгвістикою, прагмалінгвістикою, комунікативною лінгвістикою).
7. Види граматик та їх зв'язок з методикою викладання української мови як іноземної.
8. Академічна граматика, її зміст і завдання, зв'язок з іншими видами граматик.
9. Педагогічна граматика, її зміст і завдання. Сучасні педагогічні граматики.
10. Стадії та аспекти навчання граматики, їх взаємозв'язок.
11. Поняття „описова граматика”. Відмінності описової граматики рідної та чужої мови.
12. Поняття „практична граматика”, її зміст і призначення.
13. Спільні та відмінні риси описової та практичної граматики.
14. Суть функціонального опису граматичних явищ та урахування його результатів у методиці викладання граматики УМІ.
15. Відображення функціонального прояву мовних одиниць у програмах для вивчення граматики УМІ.
16. Лінгвістична прагматика, її зв'язок з граматикою та методикою викладання граматики УМІ.
17. Два аспекти „від форми до змісту” (пасивний) і „від змісту до форми” (активний) граматики та їх місце і роль у практиці навчання граматики УМІ.
18. Пасивна та активна граматика, основні пункти їх розмежування.
19. Особливості змісту та структури практичних граматик (характеристика одного із підручників з практичної граматики).
20. Методична система граматики, її зміст і структура.
21. Основні проблеми методичної системи граматики.
22. Навчальний граматичний матеріал, його основні структурні елементи.
23. Принципи та критерії відбору навчального граматичного матеріалу.
24. Комунікативний принцип відбору навчального граматичного матеріалу, його характеристика.
25. Дидактико-психологічний принцип навчального граматичного матеріалу та спеціальні принципи його реалізації.
26. Принцип методичної доцільності та основні критерії включення граматичного явища до складу навчального матеріалу.
27. Принцип адекватного подання системи іноземної мови та його роль у відборі граматичного матеріалу на різних етапах навчання УМІ.
28. Етапи відбору навчального граматичного матеріалу, їх характеристика.
29. Послідовність введення граматичного матеріалу.
30. Шляхи подання граматичного матеріалу.
31. Способи подання граматичного матеріалу.
32. Правила як спосіб подання граматичного матеріалу та їх види.
33. Мовленнєвий зразок, особливості його застосування.
34. Моделі як спосіб презентації граматичного навчального матеріалу.
35. Особливості лексичного способу засвоєння граматичного матеріалу.
36. Прийоми навчання граматичного матеріалу.
37. Способи подання граматичного матеріалу в програмах з практичного курсу УМІ.

38. Вимоги до граматичного матеріалу початкового етапу навчання.
39. Вимоги до граматичного матеріалу просунутого етапу навчання.
40. Вимоги до граматичного матеріалу початкового етапу навчання.
41. Граматичний матеріал в програмах для короткострокового навчання.
42. Специфіка подання граматичного матеріалу в системі включеного навчання.
43. Граматичний матеріал у підручниках з УМІ.
44. Основні способи подання граматичного матеріалу в підручниках з УМІ.
45. Основні вимоги до організації граматичного матеріалу в підручниках.
46. Класифікація підручників відповідно до способів і форм подання в них граматичного матеріалу.
47. Специфіка подання граматичного матеріалу в підручниках загального (спеціального) типу.
48. Основні способи ознайомлення з новим граматичним матеріалом у процесі навчання УМІ.
49. Сучасні вимоги до побудови системи вправ для формування граматичної компетенції іноземців.
50. Підготовчі вправи у системі вправ з граматичною спрямованістю.
51. Мовленнєві вправи та їхні різновиди (ситуативні та ігрові вправи) для розвитку навичок роботи з граматичним матеріалом.
52. Лінгводидактичні особливості вивчення морфологічного матеріалу в практичному курсі УМІ (іменник, прикметник, займенник, дієслово, службові частини мови, вигук).